

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt OPVK

**Grantový projekt „Sfumato - čtenářská gramotnost žáků základních škol“,
registrační číslo CZ.1.07/1.3.48/02.0038**

Na grantový projekt byla poskytnuta dotace v rámci následujícího programu a výzvy:

Číslo operačního programu: CZ.1.07
Název operačního programu: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Číslo prioritní osy: 7.1
Název prioritní osy: Počáteční vzdělávání
Číslo oblasti podpory: 7.1.3
Název oblasti podpory: Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení
Číslo výzvy: 02
Název výzvy: Středočeský kraj – Výzva č. 2 pro GP – oblast podpory 1.3
Typ projektu: grantový

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Datum zahájení projektu: 1.4. 2013

Datum ukončení realizace projektu: 30.6. 2014

Obsah projektu:

Projekt přináší výraznou metodickou inovaci v oblasti počátečního čtení žáků I. stupně ZŠ ve Středočeském kraji. Ověřená metodika využívá nejnovějších poznatků o učení čtení a lidském hlase. Umožňuje zároveň brát v úvahu individuální vzdělávací potřeby žáka, není závislá na určité konkrétní učebnici a zohledňuje individuální pedagogické hledisko v návaznosti na interakci mezi pedagogem a zapojeným žákem. Metoda Sfumato (Splývavé čtení) byla ověřena u řady odborníků.

Záměrem projektu je vytvořit novou síť pedagogů (min. 75 osob), kteří za výrazné podpory a metodického vedení zkušených lektorů dodavatele vzdělávání budou metodiku aplikovat na žácích ZŠ a žácích speciálních ZŠ. Osoby z cílových skupin si také budou vzájemně sdílet zkušenosti. Součástí projektu je i vytvoření nové sítě lektorů (min. 10 osob z cíl. skupiny) metody Sfumato.

Vytvořená síť lektorů společně s vytvořenou metodikou a evaluačním systémem představují výchozí bod udržitelnosti.

Cíle projektu:

Cílem je implementace komplexního systému výuky pracovníků škol a školských zařízení a systematické rozšíření nové, dosud běžně a plošně nepoužívané, metodiky výuky prvopočátečního čtení Sfumato (tzv. Splývavé čtení) v různých podmínkách vzdělávání s různými přístupy pedagoga. Výsledkem úspěšné implementace bude zvýšení čtenářské gramotnosti žáků ZŠ Středočeského kraje.

Dle výzvy je projekt zaměřen na aktivitu Podpora profesního rozvoje pedagogických pracovníků škol a školských zařízení v oblasti kurikulární reformy (se zacílením na vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení zaměřené na metodiku výuky směřující k rozvoji klíčových žákovských kompetencí, či tvorbu a realizaci vzd. programů určených k rozvoji klíčových kompetencí učitelů, atd.).

K dosažení cílů bude vyškolen a podpořeno celkem 100 pedagogů ze ZŠ i speciálních škol (jedná se o 100 jedinečných osob zapojených do aktivity 1 a 2 a část z těchto osob zapojených do aktivity 3).

Metodickou podporu a certifikaci vzd. kurzu ponese dodavatel ABC Music v.o.s. Jedná se o "vynálezce" metody a v ČR je jediným subjektem, který vlastní know-how k dané problematice. Spolupráce s touto organizací představuje garanci úspěchu projektu.

Cílem je mimo vzdělání pedagogů, kteří budou metodu Sfumata aplikovat na žácích (aktivita 1 a 2), také vytvořit síť lektorů (aktivita 3), kteří metodu Sfumato budou učit další pedagogy (tzn. v tomto případě nepůjde o to aplikovat metodu na žácích škol, ale o to naučit se lektorovat tuto metodu na dalších pedagogích). Celkem je cílem vytvořit síť min. 10 lektorů. Lektorská síť vznikne na základě výběru 15 pedagogů z aktivity 1 a 2.

Cílem je naučit metodu Sfumato aplikovat při výuce na žácích min. 75 pedagogů ze 100 zapojených (aktivita 1 a 2). Cílem není jen základní představení metody, ale také zaměření výuky na dramatickou a hudebně dramatickou výchovu, což přispěje k hlubšímu porozumění a pochopení textu u žáků, kteří mají problémy se čtením, psáním a vyjadřováním.

Zdůvodnění potřeby:

V současné době je metoda SFUMATO vnímána jako inovativní, ale především velmi účinná metoda výuky počátečního čtení na I. stupni ZŠ. Bohužel, přes všechna pozitivní hodnocení a hlavně nesporné výsledky, nebyla metoda nikdy účelově aplikována do výuky na ZŠ.

Metodika SFUMATO reaguje na problémy ve výuce prvopočátečního čtení a psaní: dvojitě čtení, vynechávání písmen, přidávání písmen nebo hlásek, zaměňování písmen, problémy se čtením souhlásek vedle sebe, nerozlišování krátké a dlouhé samohlásky, zadržávání, plynulost čtení, neovládání intonace ve větě, hlasitý projev při čtení, vracení se zrakem k již přečtenému.

Metodika SFUMATO odpovídá RVP pro zákl. vzdělávání ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura pro 1. stupeň a je inovační metodou prvopočáteční gramotnosti při implementaci ŠVP a modernizaci ŠVP. Metodika obsahuje prvky metody syntetické a lingvistické a klade maximální důraz na zafixování a vědomé zpracování vyslovovaného textu. Je vhodná pro vytváření bezchybného dynamického stereotypu čtení u žáků i jako prevence rozvoje dyslexie. Umožňuje lepší individuální práci se žáky.

Výsledky žáků, kteří prošli výukou metodou SFUMATO, ve srovnávacích testech v oblasti čtenářské gramotnosti PISA, PIRLS, TIMSS ukazují, že v této oblasti žáci, kteří se učili metodou SFUMATO, mají daleko lepší výsledky.

Klíčové aktivity:

Název klíčové aktivity: 01 Metodika splývavého čtení Sfumato - Modul základní aplikace (Modul I.)

Podrobný popis realizace klíčové aktivity:

Vzd. program vychází z modelu, který bude inovován a rozšířen. Bude následovat akreditace (v průběhu realizace projektu) v systému DVPP (celkem 72 výukohod; 1 výukohod = á 45 min). 36 hod prez. výuka, 36 hod distanční výuka (týká se modulu I., II. a III. - aktivita 1, 2 a 3).

V rámci aktivity dojde ke školení cíl. skupiny ze základní aplikace metody Sfumato, celkem 24 hod (12 hod prezenčně - tzn. 3 setkání x 4 hod, á 45 minut + 12 hod distančně - zejména e-learningem, který bude využitelný z jiného projektu).

Předpokládaný obsah prezenčního vzdělávání:

- 1) motivační - seznámení s metodou Sfumato, s materiály, výzkumy, o které se metoda opírá, seznámení s výstupy z jiných škol z jiných krajů,
- 2) hloubkové - teoretické základy metodiky Sfumato podle myšlenkové mapy,
- 3) praktický výcvik cíl. skupiny u tabule, příprava vlastních vyučovacích hodin s využitím Sfumato (dojde k zajištění kvalitního základu pro výuku a aplikaci Sfumato při výuce v 1. třídách ZŠ). Součástí výuky bude monitoring a mentoring dodavatele.

Výuka bude vedena dodavatelem. Vzdělávání bude zaměřeno na pochopení metodiky Sfumato a její bezchybné aplikace ve výuce žáků. Zpětná vazba z výuky bude získána s využitím videozáznamu, ten bude hodnocen garantem a dodavatelem.

Každému z cíl.skupiny bude poskytnuta sada metod. pomůcek pro výuku - platí pro aktivitu 1 a 2.

Realizace v 1.-5. měsíci.

Název klíčové aktivity: 02 Tvorba scénářů pro rozšířenou aplikaci (Modul II.), realizace Modulu II. a tvorba metodiky pro pracovníky škol a školských zařízení

Podrobný popis realizace klíčové aktivity:

Součástí bude tvorba scénářů pro Modul II. (bude úzce zaměřen na dramatický výstup a hudebně dramatickou výchovu při aplikaci metody Sfumato). Bude vytvořena databanka 15 písniček a scénářů pro dramatizaci, tzn. ke každému písmenku, kterému se metoda Sfumato věnuje (tzn. O S B U A, L M E I, P N T K V D). Např. pro písmeno O může být vytvořen scénář, kde v hlavní roli bude figurovat Obr (obdobně tak i u dalších písmen). Tvorbu scénářů zajistí dodavatel. Vytvořené scénáře následně cíl. skupina využije v oblasti vyvozování písmen u žáků. Rozsah 1 scénáře k 1 písmenku (cca 3-5 stran).

Proběhne také samotné školení z Modulu II. (tzv. nadstavbové části metody Sfumato), celkem 24 hod (12 hod prezenčně - tzn. 3 setkání x 4 hod, á 45 minut + 12 hod distančně - zaměřeno na studium scénářů).

Předpokládaný obsah prezenčního vzdělávání:

- 1) metodika dramatické výchovy, teorie,
- 2) práce na etudách, jak vyzrát na básničku,
- 3) propojení s hudebním a pohybovým prvkem, praktická výuka.

Poslední setkání bude i zkouškou (ověření, jak dokáží pedagogové zahrát výuku dle scénářů).

V rámci aktivity bude dodavatelem připravena metodika pro pedagogy - bude zaměřena na představení Sfumata, hlavní část bude zacílena na dramatickou výchovu související s

Modulem II. (např. metodické kroky při výuce dramatické výchovy, výběr etud, jak vyžrát na básničku, jak vést k porozumění verše atd.). Rozsah 30 str.

Součástí aktivity bude výběr kandidátů na pozici lektor (15 osob) - aktivita 3.

Scénáře a metodika budou připraveny v 1.-7. měsíci, výuka proběhne v 8.-11. měsíci.

Název klíčové aktivity: 03 Vzdělávání vybraných pracovníků škol a školských zařízení a vytvoření lektorské sítě (modul III.)

Podrobný popis realizace klíčové aktivity:

Realizací aktivity bude zajištěna udržitelnost a zejména diseminace metody do dalších škol ve Středočeském kraji. Dle výstupů aktivity 1 a 2 budou vytipováni pedagogové (15 osob), kteří budou mít zájem i předpoklady pro činnosti lektora (tzn. půjde o to, že by prostřednictvím metody Sfumato mohli nejen vyučovat žáky na školách, ale také by mohli z této metody dále lektorovat nové pedagogy).

Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj lektorských dovedností vybraných pedagogů z cíl. skupiny. Tito pedagogové zůstanou i nadále učiteli na svých školách. Jejich působení v oblasti lektorství bude zaměřeno především na pedagogy ve své škole a školách v okolí.

Jedná se o 12 hod prez. vzdělávání (tzn. 3 setkání skupiny 15 potenciálních lektorů x 4 výukohod; 1 výukohod = á 45 min). Vzdělání bude doplněno distančním vzděláváním (v rozsahu 12 hod). 1 setkání proběhne vždy v 1 městě v kraji. Součástí 3. setkání bude zkouška potenciálních lektorů vedená dodavatelem - dojde k selekci 10 nových lektorů metodiky Sfumato.

Obsahem tohoto vzdělávání budou přednášky a pracovní dílny zaměřené na komplexní přípravu pro prezentaci (základ pro lektorskou dovednost), nácvik lektorských dovedností na přípravu vlastní prezentace Sfumato a vlastní zkušenosti s ní při výuce.

Vlastní prezentace bude probíhat na kmenové či spádové škole zapojené osoby z cíl. skupiny.

Výsledkem bude vzbuzení zájmu dalších pedagogů o aplikaci Sfumata na školách.

Potenciální lektori (15 osob) budou konzultovat se školiteli (dodavatel) a budou se setkávat a vyměňovat si zkušenosti.

Výuka bude probíhat v odpoledních hod.

Realizace ve 12.-15. měsíci.

Harmonogram:

Klíčová aktivita/rok (2013)	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VII I.	IX.	X.	XI.	XII.
Metodika splývavého čtení Sfumato - Modul základní aplikace (Modul I.)				XX	XX	XX	XX	XX				
Tvorba scénářů pro rozšířenou aplikaci (Modul II.), realizace Modulu II. a tvorba metodiky pro pracovníky škol a školských zařízení				XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX

Klíčová aktivita/rok (2014)*	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VII I.	IX.	X.	XI.	XII.
Tvorba scénářů pro rozšířenou aplikaci (Modul II.), realizace Modulu II. a tvorba metodiky pro pracovníky škol a školských zařízení	XX	XX										
Vzdělávání vybraných pracovníků škol a školských zařízení a vytvoření lektorské sítě (modul III.)			XX	XX	XX	XX						